

گیلان GUIJĀN

سرزمین فرصت‌ها و جاذبه‌ها
THE LAND OF OPPORTUNITIES
AND ATTRACTIONS

اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی گیلان

گیلان در یک نگاه

گیلان با ۲۳۰ هزار سال قدمت، نمایانگر تلاقی فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف بوده که به غنای فرهنگی و تاریخی این استان افزوده است. گیلان، استان پیشتاز توسعه سبز - آبی منطقه شمال ایران به مرکزیت کلانشهر رشت به عنوان بزرگترین شهر شمال ایران شناخته می‌شود که با تکیه بر سرمایه‌های طبیعی، انسانی و فرصت‌های پرشمار، محیطی پذیرای سرمایه‌گذاری و مشارکت فعالان اقتصادی در فرآیندهای نوین توسعه فراهم آورده و رویکردی پیشرو برای پاسداری فعال از فرهنگ و پیشینه هویتی این خطه دیرین در پیش گرفته است. گیلان که به واسطه روابط تجاری با روسیه و قفقاز در اواخر دوره قاجاریه به دروازه اروپا شهرت یافته، نقشی مؤثر در تعامل با کشورهای آسیای میانه، قفقاز و اروپا ایفا نموده و ضمن بازگشایی کریدورهای اقتصادی و ارتباطی، همچون پلی میان شرق آسیا تا شرق و شمال اروپا عمل می‌کند.

جمعیت: ۲,۵۶۶,۰۰۰ نفر، آب و هوا: آب و هوای گیلان تحت تأثیر آب و هوای کوهستانی البرز و دریای خزر معتدل و مرطوب است. فصل خشکی در طول سال دوام زیادی ندارد و در غالب اوقات باران می‌بارد. وسعت: ۱۴,۰۴۴ کیلومتر مربع، موقعیت: شمال ایران، مرکز استان: رشت، ۱۷ شهرستان، ۵۳ شهر، ۴۶ بخش و ۱۱۳ دهستان، همجواری: گیلان بواسطه اتصال از شمال به دریای خزر، دارای مرز آبی با کشورهای حاشیه دریای خزر بوده و از طریق آستارا نیز دارای مرز خاکی با جمهوری آذربایجان است. این استان از غرب با استان اردبیل، از جنوب با استان‌های زنجان و قزوین و از شرق با استان مازندران همسایه است.

– اتاق بازرگانی گیلان

گیلان از دیرباز به واسطه برخورداری از منابع خدادادی، کانون تجارت شمال کشور بوده است. جاذبه‌های طبیعی، کشاورزی و دریایی، استعداد صنعتی استان در پیوند با فرهنگ غنی مردمان آن، گیلان را نزد اقوام مختلف به سرزمین فرصت‌ها بدل نمود. توسعه تجارت در این منطقه، بر الزام نهادی که حامی تجار باشد افزود. به این ترتیب، مطابق دستور فلاحی و تجارت و فواید عامه وقت و بنا به پیشنهاد تجار رشت و به موجب ماده ۱ و ۲ نظام‌نامه اتاق‌های تجارت مصوبه هیأت وزیران، در سال ۱۳۰۴ اتاق تجارت رشت با ۱۶ نفر عضو تشکیل شد. حوزه عملیاتی اتاق، استان گیلان بوده و اولین جلسه آن به ریاست حاج علی آقای گیلانی در تجارت‌خانه ایشان تشکیل گردید. براساس همین نظام‌نامه، در تاریخ ۲۵ تیرماه ۱۳۰۸ اتاق تجارت رشت همزمان با اتاق‌های تبریز، مراغه، مهد، قزوین، ساری تشکیل و رسمیت یافت. اولین جلسه اتاق تجارت در نهم مرداد ماه ۱۳۰۸ در منزل احمد سیگارودی و با حضور (افشار) حکمران گیلان تشکیل شد. در آن زمان مسائل اتاق در روزنامه‌ای به نام روزنامه عصر جدید از انتشارات اتاق تهران منتشر می‌شد. سال بعد، انحلال کلیه اتاق‌ها پیش آمد تا اینکه مجلس شورای وقت قانون تأسیس اتاق‌های بازرگانی را تصویب کرد و در سال ۱۳۱۰ انتخابات اتاق رشت با حضور حکمران وقت گیلان در محل فرمانداری رشت تشکیل شد. در آن زمان دو اتاق یکی به نام بازرگانی و دیگری به نام اتاق صنایع و معادن وجود داشت که در سال ۱۳۴۹ با هم ادغام و تحت عنوان اتاق بازرگانی، صنایع و معادن نام‌گذاری شد.

اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی گیلان

شاخص های اقتصادی

– شاخص‌های اقتصادی

استان گیلان با قرار گرفتن در حاشیه دریای خزر، مرز مشترک با جمهوری آذربایجان، نزدیکی به بازار اوراسیا، برخورداری از مزیت‌های کشاورزی و گردشگری، زیرساخت‌های مناسب اعم از فرودگاه، راه‌آهن، گمرک، بنادر، منطقه آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، همراه با نیروی انسانی توانمند و تحصیل کرده، پتانسیل بالایی برای توسعه تجارت داخلی و خارجی دارد.

تولید ناخالص داخلی

تولید ناخالص داخلی استان گیلان در سال ۱۴۰۰، ۱,۵۵۷,۳۱۸ میلیارد ریال است که سهم ۱,۸ درصدی از تولید ناخالص داخلی کل کشور را به خود اختصاص داده است.

رشد اقتصادی و تورم

استان گیلان در سال ۱۴۰۲، رشد اقتصادی ۵,۷۲ درصدی را تجربه کرد. در این سال نرخ تورم سالانه ۴۲,۳ درصد بوده است.

اشتغال و بیکاری

در سال ۱۴۰۲، نرخ مشارکت اقتصادی استان ۴۵ درصد و نرخ بیکاری ۶,۹ درصد بوده است. سهم اشتغال بخش خدمات ۵۲ درصد، بخش صنعت ۲۶,۸ درصد و بخش کشاورزی ۲۱,۲ درصد می‌باشد.

سپرده‌ها و تسهیلات بانکی

کل سپرده‌های بانکی در سال ۱۴۰۲، ۱,۴۲۱,۶۷۲ میلیارد ریال با رشد سالانه ۲۵,۵ درصدی و کل تسهیلات بانکی ۹۲۹,۵۹۲ میلیارد ریال با رشد ۳۱,۵ درصدی بوده است.

نیروی انسانی

استان گیلان دارای نیروی کار تحصیل کرده و متخصص است. با توجه به تعداد زیاد دانشگاه‌های استان و تنوع رشته‌های تحصیلی در حوزه‌های پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، دامپزشکی و هنر، می‌توان به تداوم برخورداری از نیروی انسانی ماهر امیدوار بود.

بنادر و گمرکات

استان گیلان دارای ۸ گمرک منطقه آزاد تجاری انزلی، گمرک منطقه آزاد تجاری حسن‌رود انزلی، گمرک آستارا، گمرک منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا، گمرک ریلی آستارا، امانات پستی رشت، امانات پستی انزلی و فرودگاه رشت است.

وجود بندر انزلی با قدمت ۲۰۰ ساله، بندر جدید کاسپین منطقه آزاد انزلی و مجتمع بندری آستارا، بر ظرفیت حوزه تجارت خارجی استان گیلان افزوده است.

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

استان گیلان با تکیه بر منطقه آزاد تجاری انزلی و منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا از ظرفیت‌های قابل ملاحظه‌ای در جذب سرمایه‌های خارجی، ایجاد عرصه فعالیت‌های تولیدی و تجاری جهت افزایش صادرات کالا و ارائه بهینه خدمات برای حضور فعال در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی برخوردار است.

تجارت خارجی

در سال ۱۴۰۲، میزان صادرات از گمرکات استان گیلان به وزن ۱,۲۵ میلیون تن و به ارزش ۷۶۲ میلیون دلار می‌باشد. عمده‌ترین کالاهای صادراتی استان محصولات نباتی (سیب، کیوی، پرتقال، خرما، کشمش، سبزیجات، صیفی‌جات، چای)، محصولات معدنی و مصنوعات آن (سیمان، سنگ نمک، سنگ ساختمانی، سرامیک، شیشه، خاک، بتونیت)، محصولات شیمیایی، محصولات پتروشیمی، محصولات پلاستیکی و مصنوعات صنایع غذایی (بیسکویت، کلوچه، ویفر، رب گوجه فرنگی، کنسنتره) است.

صادرات استان به ۵۶ کشور جهان و عمدتاً به کشورهای روسیه، آذربایجان، قزاقستان، گرجستان، عراق، اوکراین، هند و بلاروس انجام می‌پذیرد.

ارزش واردات از گمرکات استان در سال ۱۴۰۲، به وزن ۱,۷۵ میلیون تن و به ارزش ۲,۰۰۵ میلیون دلار بوده است.

عمده کالاهای وارداتی از گمرکات گیلان به غلات (جو، ذرت دامی، گندم، کنجاله و...) و گوشت و روغن اختصاص یافته است. کالاهای وارداتی از ۳۹ کشور و عمدتاً از کشورهای مبدأ روسیه، قزاقستان، چین، آذربایجان، بلاروس از گمرکات استان گیلان ترخیص می‌گردد.

بخش‌های اقتصادی کشاورزی

کشاورزی

پیشینه

گیلان استان کشاورزی است. بیش از ۷۰ نوع محصول کشاورزی در گیلان تولید می‌شود. ۳۰ درصد اشتغال و ۵۰ درصد اقتصاد استان گیلان بر پایه کشاورزی استوار بوده و ۳۱۷,۰۰۰ خانوار بهره‌مند از کشاورزی در استان فعالیت می‌کنند. گیلان کمتر از ۰,۹ درصد خاک کشور را در اختیار دارد و بیش از ۳,۵ درصد تولیدات و حدود ۳,۶ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی را تولید می‌کند.

رتبه‌های شاخص استان در تولید محصولات کشاورزی.

محصول	رتبه کشوری	تولید (تن)	سهم از تولید کشور (%)
ازگیل	۱	۱,۶۵۸	۴۷,۱
توت (توتستان)	۱	۱۶,۵۸۰	۸۲,۴
چای	۱	۱۷۵,۶۲۸	۹۳
فندق	۱	۱۴,۹۸۸	۶۷,۷
گل گاوزبان	۱	۲۴۹	۴۷,۷
ازگیل ژاپنی	۲	۱۱۲	۲۲,۸
شلوک	۲	۹۷۴۰,۲۰	۲۶,۸
کیوی	۲	۲۰۹,۶۱۶	۴۷,۳
آبزی پروری	۳	۵۵,۴۴۹	۱۰,۹
تمشک	۳	۹	۹,۴
زیتون	۳	۳۶,۷۶۰	۱۵,۶
گوشت مرغ	۳	۲۱۸,۰۰۰	۸,۳

وضعیت کنونی

مجموع اراضی کشاورزی استان حدود ۴۲۹,۰۰۰ هکتار می‌باشد که از این میزان ۳۱۵,۰۰۰ هکتار را اراضی زراعی و مابقی را اراضی باغی به خود اختصاص می‌دهد. وسعت مراتع استان حدود ۲۴۵,۰۰۰ هکتار می‌باشد.

۵۶۴,۰۰۰ هکتار از مساحت استان نیز به عرصه‌های جنگلی اختصاص دارد که شامل بخش مهمی از جنگل‌های هیرکانی بوده که بی‌شک بزرگترین میراث منابع طبیعی کشور می‌باشد. علاوه بر این، پنج شهرک کشاورزی به وسعت ۱۸۰ هکتار در استان وجود دارد. مساحت کل گلخانه‌های فعال استان ۱۱۸,۳ هکتار و تعداد واحدهای گلخانه‌ای ۱,۴۱۴ واحد است. مساحت گلخانه‌های گل و گیاهان زینتی ۱۰۳,۳ هکتار و گلخانه‌های تولیدات سبزی و صیفی ۱۵ هکتار است.

محصولات باغی

حاصلخیزی خاک، بارندگی متعدد و تغییرات آب و هوایی بستر مناسبی برای کشت انواع محصولات باغی فراهم کرده است. حجم تولیدات باغی استان، ۶۹۳,۰۲۰ تن بوده که سهم ۳,۲ درصدی از مجموع تولیدات کشور را به خود اختصاص داده است. پرتقال، کیوی، چای، زیتون، توت و فندق مهمترین محصولات باغی گیلان با سهم ۲۴,۴۲ درصدی از مجموع تولیدات کشاورزی استان هستند.

محصولات باغی شاخص استان

رتبه	محصولات شاخص	میزان تولید (تن)	سهم از کل تولید استان (%)	رتبه کشوری	سهم از تولید کشوری (%)
۱	پرتقال	۲۲۱,۷۵۴	۳۲	۴	۵,۹
۲	کیوی	۲۰۹,۶۱۶	۳۰,۲	۲	۴۷,۳
۳	چای	۱۷۵,۶۲۸	۲۵,۳	۱	۹۸
۴	زیتون	۳۶,۷۶۰	۵,۳	۳	۱۵,۶
۵	توت	۱۶,۵۸۰	۲,۴	۱	۸۲,۴
۶	فندق	۱۴,۹۸۸	۲,۲	۱	۶۷,۷

گیلان با تولید ۹,۵۹۰ تن انواع گیاهان دارویی در ۱,۷۶۱ هکتار سطح زیر کشت، یکی از مستعدترین استان های ایران در زمینه رویش و کاشت گیاهان دارویی به شمار می آید. گل گاو زبان، گل محمدی، زعفران، آلوئه ورا، اسطوخودوس، زنجبیل، انواع نعناع و به لیمو عمده ترین گیاهان دارویی کشت شده در استان است. استان گیلان با داشتن سطح کشت بیش از ۸۰۰ هکتار و بیش از ۶,۰۰۰ بهره بردار و تولید حدود ۵۵۰ تن گل گاو زبان خشک، رتبه نخست تولید این گیاه دارویی را در کشور به خود اختصاص داده است. صنعت نوغانداری و پرورش کرم ابریشم به عنوان میراث کهن فرهنگی استان محسوب شده و گیلان قطب تولید پيله تر ابریشم کشور است.

محصولات زراعی

گیلان، به دلیل داشتن آب و هوای معتدل، پاک و برخوردار از خاک حاصلخیز یکی از قطب‌های تولید محصولات زراعی کشور محسوب می‌شود. حجم تولیدات زراعی استان، ۱,۱۲۱,۰۲۳ تن بوده که سهم ۱,۳ درصدی از مجموع تولیدات کشور را به خود اختصاص داده است.

بگونه‌ای که بزرگترین تولیدکننده ارقام بومی و با کیفیت برنج در کشور شناخته شده و با ۲۳۸,۰۰۰ هکتار اراضی شالیزاری، رتبه نخست را از لحاظ سطح زیرکشت و رتبه دوم تولید برنج را به خود اختصاص داده است. دانه‌های روغنی، هندوانه، باقلا، لوبیا کشاورزی، سبزیجات و بادام‌زمینی عمده محصولات زراعی تولید شده در استان هستند.

شیلات

استان گیلان با دسترسی به بیش از ۳۰۰ کیلومتر از نوار ساحلی دریای خزر، از سابقه تاریخی در صید و صیادی برخوردار است. از مجموع ۷۴,۰۰۰ تن تولیدات شیلاتی گیلان، ۱۵ درصد وابسته به دریا و در حوزه صید و صیادی و ۸۵ درصد نیز در حوزه زمین‌پایه و آبزی پروری است.

۹۰ درصد تولیدات آبزیان گیلان در حوزه ماهیان گرمابی، ۷ درصد در تولید ماهیان سردآبی و ۳ درصد در تولید ماهیان خاویاری است.

گیلان، سرآمد فعالیت بازسازی ذخایر ماهیان تجاری دریای خزر با قدمت نیم قرن برای تثبیت پایداری محصولات شیلاتی دریا است.

گیلان در توسعه و تولید ماهیان خاویاری پرورشی، رتبه نخست کشور را به خود اختصاص داده و بیشترین تعداد مزارع تولید ماهیان خاویاری کشور را دارا است. همچنین، در تولید و صادرات خوراک آبزیان، تولید زالو و ماهیان زینتی رتبه اول کشور را دارد.

دام و طیور

استان گیلان به سبب ظرفیت‌های دامپروری و تولید ۶۴۳,۲۲۸ تن فرآورده‌های دامی، نقش بسزایی در تأمین امنیت غذایی کشور دارد.

تولیدات دامی استان به تفکیک شامل ۳۰,۵۵۹ تن گوشت قرمز، ۳۲۶,۹۹۴ تن شیر خام، ۱,۰۴۶ تن پشم و مو، ۲۵۳,۰۹۸ تن گوشت مرغ، ۲۳,۰۰۰ تن تخم‌مرغ، ۲,۸۹۱ تن پوست و ۵,۶۳۹ تن عسل بوده است.

گیلان دارای ۱۳,۰۰۰ رأس دام اصیل، ۹۷,۰۰۰ رأس دام دوگ، ۳۱۸,۰۰۰ رأس دام بومی، ۱۸,۰۰۰ رأس گاو‌میش و بیش از ۸۳۰,۰۰۰ رأس دام سبک است.

گیلان با داشتن ۸۷۸ واحد فعال نیمچه گوشتی به ظرفیت نزدیک به ۲۸ میلیون قطعه، ۱۰۵ واحد مادری با ظرفیت بیش از ۴,۵ میلیون قطعه، ۹ واحد اجداد به ظرفیت بیش از ۳۰۵ هزار قطعه و ۲۳ کارخانه جوجه‌کشی فعال با ظرفیت بیش از ۴۱ میلیون قطعه در تولید مرغ اجداد رتبه اول، تولید مرغ مادر و کارخانجات جوجه‌کشی رتبه دوم و در تولید نیمچه گوشتی نیز رتبه سوم کشور را داراست.

گیلان ۵,۳۰۰ زنبورستان با ۳۷۰,۰۰۰ کلونی زنبور عسل دارد. سالانه ۵,۶۰۰ تن عسل در گیلان تولید می‌شود که رتبه پنجم کشور را به خود اختصاص داده است.

تجارت خارجی

با توجه به کیفیت بالا و منحصر بفرد بودن این محصولات، با وزن ۶۰۳,۵۲۶ تن و ارزش ۳۳۹ میلیون دلار به بیش از ۳۰ کشور جهان صادر شده‌اند. کیوی، فلفل گلخانه‌ای، هندوانه، سایر آلبالوها، چای سیاه، انگور خشک (تیزابی)، هلو، انواع کلم، گوجه‌فرنگی و لوبیای سفید عمده محصولات صادراتی استان بوده‌اند.

عمده محصولات کشاورزی وارداتی استان نیز ذرت دامی، جو دامی، روغن آفتابگردان، جو، عدس، سویا و ارزن با وزن ۱,۹۱۱,۶۶۰ تن و ارزش ۱,۲۲۴ میلیون دلار بوده است.

پیشینه

اگرچه استان گیلان را با کشاورزی می‌شناسند اما صنعت نیز در آن پیشینه‌ای تاریخی دارد، بگونه‌ای که از ایجاد صنایع کارخانه‌ای در استان بیش از یک قرن می‌گذرد و به‌مرور با تکیه بر مزیت‌های طبیعی به‌ویژه کشاورزی در زمینه ابریشم، چای، کنف، برنج، زیتون و بالاخره نساجی گسترش یافته است.

وضعیت کنونی

در سال‌های اخیر، استان گیلان به دلیل تنوع محصولات کشاورزی و توانمندی‌های طبیعی، به سمت توسعه صنایع غذایی و صنایع تبدیلی حرکت کرده است. اکنون، واحدهای متعددی در صنایع دارویی، فولادی، محصولات کانی غیرفلزی، بهداشتی، الکترونیک، غذایی و آشامیدنی در این استان احداث شده به‌نحوی که هم‌اکنون گیلان در بخش صنایع سلولزی، فولادی، دارویی و غذایی به‌عنوان قطب صنعتی پا به عرصه گذاشته است.

در حال حاضر، ۱,۸۳۰ واحد در ۳۶ شهرک و نواحی صنعتی به مساحت ۱,۷۱۶ هکتار در استان فعال هستند. شهرک‌های صنعتی سفیدرود به دلیل نزدیکی به مرکز استان و ایستگاه راه‌آهن رشت، شهرک صنعتی لوشان به دلیل نزدیکی به تهران نسبت به سایر شهرک‌ها و نواحی ورده زیست محیطی، شهرک صنعتی حسن‌رود انزلی به دلیل استقرار در منطقه آزاد انزلی و توسان لاهیجان که با توجه به واگذاری تبدیل به یک شهرک نیمه تخصصی مواد غذایی شده، جزء شهرک‌های شاخص استان محسوب می‌شوند.

تعداد واحدهای احیا شده صنعتی در سال ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب ۳۴، ۶۳، ۱۹ واحد و در مجموع ۱۱۶ واحد است.

بخش‌های اقتصادی

صنعت

از منظر تعداد واحدهای صنعتی، ۴۲٫۸ درصد صنایع استان تنها در سه رشته صنایع غذایی و آشامیدنی با سهم ۱۴٫۳ درصد، سایر محصولات کانی غیرفلزی با سهم ۱۴٫۳ درصد و تولید چوب و محصولات چوبی با سهم ۱۱٫۳ درصد فعال هستند.

شاخص‌های صنعت

مقدار شاخص				واحد	اقدامات
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	اندازه‌گیری	
۳۰	۴۰	۳۵	۳۰	واحد صنعتی	افزایش ظرفیت واحدهای نیمه فعال
۳۳	۴۲	۳۳	۴۵	طرح	تعداد طرح‌های بهره‌برداری رسیده
۶۴۹	۵۱۰	۶۱۵	۸۲۶	نفر	اشتغال طرح‌های بهره‌برداری رسیده
۸۲	۱۳۰	۸۷	۵۷	واحد	فعال‌سازی واحدهای راکد داخل شهرک‌های صنعتی
۳۵	۱۸۵	۲۱۹	۲۹۲	فقره	تعداد جوازهای تأسیس صادره
۸۵۰	۴۰۴۹۱	۵۰۴۷۲	۷۰۵۵۸	نفر	اشتغال جوازهای تأسیس صادر شده
۲۹۰۰۰۷	۷۵۰۸۹۱	۱۸۰۶۸۰	۲۴۰۳۷۵	میلیارد ریال	سرمایه‌گذاری پروانه‌های بهره‌برداری ایجاد شده
۶۳	۱۹۶	۲۲۱	۲۵۰	فقره	تعداد پروانه‌های بهره‌برداری ایجاد شده
۴۰۴۹	۳۰۳۱۲	۳۰۰۱۸	۲۰۸۱۱	نفر	اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری ایجاد شده

صنایع برتر

استان گیلان در زمینه صنایع غذایی جزء استان‌های مطرح کشور بوده و در حال حاضر بیش از ۳۰۰ واحد صنعتی در استان در زمینه صنایع غذایی و تبدیلی بخش کشاورزی فعال هستند. وجود دهها واحد تولید و فرآوری برتر چای، برنج، زیتون، فرآورده‌های لبنی، آب معدنی و ... از ظرفیتهای این بخش است. همچنین گیلان از سالیان دور به عنوان قطب تولید شیرینی‌جات، به ویژه کیک و کلوچه در کشور شناخته شده است. تولید انواع قطعات خودرو با کیفیت بالا بویژه تولید دیسک و صفحه کلاچ، قطعات جلوبندی، انواع کمک فنر، اجزاء آگزوز، قطعات پلاستیکی، لوازم الکتریکی خودرو، این استان را به یکی از استان‌های برتر کشور در زمینه قطعه‌سازی خودرو تبدیل نموده است. گیلان از دیرباز به عنوان قطب تولید محصولات دارویی و بهداشتی در کشور مطرح بوده و از استان‌های پیشرو در امر نوآوری و تولید محصولات بدیع و منحصربفرد می‌باشد. تولید داروهای اعصاب و روان برای نخستین بار در کشور، تولید داروی ضد سرطان برای اولین بار در منطقه خاورمیانه خودگواه این مدعا است. همچنین وجود برخی واحدهای دارویی مطرح کشور در استان از جمله سبجان دارو و کاسپین تأمین، این استان را به قطب تولید انواع قرص، محلولها، شربت، ژل، انواع پماد و قطره‌های دارویی تبدیل نموده است. استان در تولید قرص، آمپول، محلول موضعی و محلول ضد عفونی کننده کشور، رتبه دوم را دارد. ظرفیت سالیانه تولید شمش فولاد، فولاد خام و میلگرد فولادی، استان را در زمره قطب های تولید فولاد در کشور قرار داده است. گیلان در زمینه تولید رادیاتور آلومینیومی، استان پیشتاز کشور است و در کنار آن با توان بالای تولید صنایع چوبی می‌تواند به عنوان قطب سلولزی کشور معرفی گردد.

پیشینه

طبیعت گیلان، گنجینه‌ای ارزشمند از معادن غنی را به استان اعطا نموده که نقش فزاینده‌ای در زنجیره تأمین منابع موردنیاز بسیاری از صنایع دارد. امروزه گیلان، به عنوان یکی از استان‌های برخوردار از ظرفیت‌های معدنی شناخته می‌شود، اگرچه هنوز مراحل توسعه کامل خود را طی نکرده است.

وضعیت کنونی

۵۱ معدن فعال با ذخیره اسمی ۱۱ میلیون تن در استان وجود دارد که زمینه اشتغال ۱,۷۰۰ نفر را فراهم نموده است.

مهمترین معادن استان شن و ماسه، سنگ لاشه و سنگ آهک است.

سهم گیلان از تولید معادن کشور ۱,۴ درصد، از شاغلین ۱,۶ درصد و از تعداد معادن ۱,۵ درصد می‌باشد و ۳ درصد از ذخایر معدنی کشور را داراست.

۸۴ درصد مصالح ساختمانی، یک درصد تزئینی، ۱۳ درصد غیرفلزی، ۲ درصد فلزی از جمله مواد معدنی موجود در معادن استان است.

بیشتر معادن گیلان در جنوب استان به ویژه رودبار، منجیل، لوشان و عمارلو واقع شده است.

ظرفیت تولید سیمان یکی از نقاط قوت صنایع معدنی گیلان می‌باشد، بگونه‌ای که تولید این محصول در استان به حدود ۲,۰۶۱,۵۷۳ تن در سال رسیده است.

بخش‌های اقتصادی

معدن

پیشینه

گردشگری، بخش جدایی ناپذیر اقتصاد مردم سرزمین باران است. گیلان، از دیرباز بواسطه برخورداری از جاذبه‌های طبیعی نظیر دریا، ساحل، کوهپایه، کوه، آبشار، رودخانه، جنگل، پوشش گیاهی و جانوری متنوع، بناهای تاریخی، پیشینه فرهنگی با خصیصه همزیستی و مهمان‌نوازی، موسیقی اصیل، صنایع دستی شناخته شده، فرهنگ غذایی غنی و مناظر چشمگیر، یک مقصد گردشگری بسیار جذاب در تمام فصول سال برای مسافران داخلی و خارجی بوده است. گیلان علاوه بر طبیعت‌گردی دارای ظرفیت‌های بسیاری در راستای گسترش و رونق بخشی به دیگر شاخه‌های گردشگری از جمله گردشگری کشاورزی، سلامت، مذهبی، خوراک و ورزشی است.

مناطق گردشگری

شهر تاریخی ماسوله، موزه میراث روستایی گیلان، بنای تاریخی قلعه رودخان و موزه چای لاهیجان انتخاب نخست گردشگران برای بازدید از جاذبه‌های تاریخی استان است.

رشت سومین شهر گردشگری پذیر ایران بوده و در حوزه گردشگری سلامت نیز سرآمد است.

بیلاق سوباتان، بیلاق اشکورات، روستای دیلمان، روستای اولسبلنگاه، روستای جواهردشت، روستای داماش، روستای امامزاده ابراهیم، جنگل اسالم، پارک جنگلی گیسوم، پارک جنگلی سراوان، باغ محتشم، دریاچه سقالکسار، آبشار ویسادار، آبشار لاتون، تالاب انزلی، تالاب کیاکالیه، ساحل چمخاله، آکواریوم انزلی، شیطان کوه، غار آیشو، میدان شهرداری رشت و گردنه حیران مهمترین مقاصد گردشگری استان است.

بخش‌های اقتصادی گردشگری

مکان‌های اقامتی

استان گیلان در مجموع دارای ۳,۶۰۱ واحد تأسیسات گردشگری شامل: هتل ۱۱۵ واحد؛ مجتمع گردشگری ۱۰۳ واحد؛ هتل بوتیک ۳ واحد؛ هتل آپارتمان ۵۱ واحد؛ مهمانپذیر ۵۳ واحد؛ خانه مسافر ۲,۶۶۰ واحد؛ مجتمع سرگرمی و تفریحی ۲۰ واحد؛ اقامتگاه بوم‌گردی ۱۶۷ واحد؛ اقامتگاه سنتی ۵ واحد؛ اسکله گردشگری و مسافربری دریایی ۳۰ واحد؛ اردوگاه و محوطه گردشگری ۲ واحد؛ بین‌راهی ۳۹۲ واحد؛ دفتر خدمات مسافرتی ۸۸ واحد که در مجموع شامل ۱۵,۷۵ باب اتاق، ۴۸,۹۶۷ تخت و ۱۹۸,۶۱۵ صندلی است.

تعداد گردشگران ورودی

هرساله، بیش از ۱۲ میلیون گردشگر از جاذبه‌های گردشگری، تاریخی و موزه‌های استان دیدن می‌کنند.

صنایع دستی

استان گیلان در عرصه صنایع دستی و بومی از تنوع بالایی برخوردار است؛ محصولاتی که نشان از فرهنگ و تمدن غنی این سرزمین از هزاران سال قبل دارند. حصیربافی، مرواربافی، بامبوبافی، شال بافی، قالی بافی، گلیم بافی، چادرشب بافی، رشتی دوزی، چموش دوزی، لباس محلی، نازک کاری و خراطی، میناکاری، نمدمالی، سفالگری، چوب تراشی، منبت و معرق چوب از مشهورترین صنایع دستی گیلان هستند.

شهر و روستای ملی و جهانی صنایع دستی

- قاسم آباد، روستای جهانی چادرشب بافی
- فشتکه، روستای ملی حصیربافی
- رشت، شهر ملی رشتی دوزی
- ارده، روستای ملی شالبافی
- شالما، روستای ملی چوب تراشی
- جبرده، روستای ملی سفالگری سنتی

موزه های شناخته شده

- موزه میراث روستایی گیلان
- موزه رشتی دوزی
- موزه باستان شناسی و مردم شناسی
- موزه میرزا کوچک
- موزه تاریخ چای ایران
- موزه مطبوعات
- موزه جنگ جهانی دوم و نگارد
- موزه مردم شناسی عشایر سوباتان

پیشینه

به واسطه موقعیت ژئوپلیتیکی منحصر به فرد و همچنین به واسطه شرایط آب و هوایی معتدل و مناسب به ویژه برای توسعه صنایع غذایی، نساجی و دارویی، وجود نیروی انسانی تحصیل کرده و برخورداری از زیرساخت‌های اساسی همچون آب، برق و گاز، استان گیلان یکی از مستعدترین استان‌های کشور جهت سرمایه‌گذاری است. وجود مزیت‌های مطلق و نسبی استان در بخش‌های مختلف از جمله تجارت بین‌المللی، کشاورزی، صنعت و خدمات، دارا بودن مرزهای هوایی، زمینی و دریایی به صورت توامان، دسترسی به بازار اوراسیا، آسیای میانه، روسیه و اروپا و وجود منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی و مناطق ویژه آستارا و لاهیجان را می‌توان از جذابیت‌های سرمایه‌گذاری در این استان نامید. عمده فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی استان صنعتی بوده و غالباً در منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی مستقر هستند.

وضعیت کنونی

در سال ۱۴۰۲، حدود ۱۵۴ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی از کشورهای ترکیه (یک پروژه)، جمهوری چک (یک پروژه)، افغانستان (یک پروژه)، چین (سه پروژه)، ایرانیان مقیم آلمان (یک پروژه) و امارات - استرالیا (یک پروژه) برای ۸ طرح استان؛ شش طرح احداث پارک آبی، تولید محصولات آشپزخانه، سیگار، تصفیه فاضلاب صنعتی، انواع آب‌بند مکانیکی و محصولات روشنایی در منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی، دو طرح هتل و صنایع تبدیلی سورتینگ و بسته‌بندی میوه در شهرستان تالش؛ مصوب شد. حدود ۴۹ میلیون دلار نیز در پروژه‌های تولید سیگار، تجهیزات روشنایی و الکتریکی ضد انفجار، انواع بلبرینگ و انواع فرآورده‌های مشتقات خون و اعضای بدن از کشورهای چین، اتریش و هلند در منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی و شهرستان‌های رشت و شفت جذب شده است. جذب شده است. استان از حیث ارزش سرمایه‌گذاری مصوب رتبه ۱۲ را در کشور به خود اختصاص داده است. استان از حیث ارزش سرمایه‌گذاری مصوب رتبه ۱۲ را در کشور به خود اختصاص داده است.

بخش‌های اقتصادی سرمایه‌گذاری خارجی

اولویت‌های سرمایه‌گذاری

تنوع محصولات کشاورزی در استان گیلان و بیش از ۶۵ درصد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنایع تبدیلی و غذایی در ۱۰ سال گذشته، یک مزیت نسبی بزرگ در بخش صنایع تبدیلی کشاورزی به‌شمار می‌رود. به طور کلی و به استناد مزیت‌های اقتصادی، اولویت‌های سرمایه‌گذاری در استان در بخش‌های خدمات، کشاورزی و صنعتی به شرح زیر قابل تقسیم‌بندی است:

(۱) خدمات

- احداث واحدهای اقامتی و توریستی
- گردشگری دریایی و ساحلی
- گردشگری سلامت
- احداث پایانه‌های صادراتی

(۲) کشاورزی

- ایجاد بندر مزرعه
- ایجاد زنجیره ارزش ابریشم، عسل، چای، فندق و زیتون

- آبی‌پروری با تأکید بر ایجاد شهر خاویاری، محصولات سی‌وید

(۳) صنعت و ساختمان

- تکمیل محورهای مواصلاتی استان
- صنایع تبدیلی و تکمیلی و تولید دستگاه‌ها و تجهیزات مکانیزه کشاورزی
- بازیافت زباله و ضایعات محصولات کشاورزی
- صنایع داروسازی
- صنایع غذایی
- صنایع سبز (انرژی‌های تجدیدپذیر)
- صنایع آبی (صنایع دریایی، کشتی‌سازی، کشتیرانی و ...)

فرصت‌های سرمایه‌گذاری

استان گیلان، فرصت‌های سرمایه‌گذاری متنوعی را در بخش‌های کشاورزی، صنعت، خدمات، گردشگری و زیرساخت پیش‌روی سرمایه‌گذاران علاقه‌مند قرار داده و طرح‌های پرشماری جهت ارائه تعریف شده‌اند. در مجموع، ۷۷ فرصت سرمایه‌گذاری خارجی به ارزش ۱,۴۱۳ میلیون یورو در استان شناسایی شده است. این فرصت‌ها مشتمل بر ۲۶ فرصت در حوزه خدمات، ۳۱ فرصت در حوزه صنعت، ۹ فرصت در حوزه کشاورزی، ۹ فرصت در حوزه زیرساخت و ساختمان‌سازی و ۲ فرصت نیز در حوزه تأمین آب، برق و گاز است.

مشوق‌های سرمایه‌گذاری

- پشتیبانی و مساعدت در راستای اخذ مجوزهای لازم و ارائه مشاوره در زمینه‌های مختلف توسط مرکز خدمات سرمایه‌گذاری
- بسترسازی جهت همکاری مؤسسات مالی، پولی و اعتباری با سرمایه‌گذاران
- ایجاد تسهیلات لازم در ترانزیت، حمل و نقل داخلی و خارجی کالاهای تولیدی، مواد خام و نیمه‌ساخته
- کمک به استقرار واحدها در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان
- همکاری تشکل‌های دولتی و خصوصی در حوزه خدمات بازرگانی و اقتصادی نظیر اتاق بازرگانی، خانه صنعت، انجمن مدیران صنایع و اتحادیه بازرگانان با سرمایه‌گذاران.

برای آشنایی بیشتر با جزئیات طرح‌های سرمایه‌گذاری و مشوق‌های اعطایی، QR Code زیر را اسکن فرمایید:

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گیلان

آدرس: رشت، بلوار ولیعصر، شماره ۶۷۴

کدپستی ۴۱۶۹۷-۶۶۵۴۸

۰۱۳۳۳۷۵۷۰۳۷-۸

guilancima@gmail.com

www.iccimguil.ir

از استان گیلان بواسطه فرصت‌ها و جاذبه‌های

پرشمارش دیدن نمایید ....

